

ධම්මපදය

චිත්ත වර්ගය (04 ගාථාව)

4. ගාථාව

සුද්දේසං සුනිපුණං - යඤ්ඤා කාමනිපාතිනං,
චිත්තං රක්ඛේථ මේධාවී - චිත්තං ගුත්තං සුඛාවහං.

පදගතාර්ථය

- සුද්දේසං - පැහැදිලි ව දැකීමට ඉතාමත් අපහසු වූ,
- සුනිපුණං - ඉතා සියුම් වූ,
- යඤ්ඤා කාමනිපාතිනං - කැමති යම් අරමුණක වැටෙනසුලු වූ,
- චිත්තං - සිත,
- මේධාවී - නුවණැත්තේ,
- රක්ඛේථ - රක්තේ ය (රැකිය යුතු),
- ගුත්තං චිත්තං - රක්තා ලද සිත,
- සුඛාවහං - (ලොවුතුරු) සුව ඵලවත්තේ ය.

භාවාර්ථය

බුද්ධිමතා දැකීමට ඉතා අමාරු වූ, ඉතා සියුම් වූ, කැමති කැමති අරමුණක වැටෙන්නා වූ සිත රක්තේ ය. රක්තා ලද සිත සුව ඵලවත්තේ ය.

නිදන කථාව

බුදුරජුන් දවස සැවැත් නුවර එක්කරා සිටුපුත්‍රයෙක් වාසය කළේ ය. නිරන්තරයෙන් සිටුමැදුරට වැඩ ඔවුන්ට ඔවදන් දෙන හිතවත් තෙරුන් වහන්සේ නමක් ද වූහ. එම තෙරුන්වහන්සේව ඇසුරු කිරීමේ හේතුවෙන් ඒ සිටුකුමරුගේ සැදහැසිත බොහෝ දියුණු වූයේ ය. සිටුකුමරු සසර දුක ගැන සලකා කලකිරුණු සිත් ඇත්තේ ඒ දුක කෙළවර කර ගැනීමට සිතී ය. එයට තමන් ඇසුරු කරන කුලපත තෙරුන්ගෙන් උපදෙස් පැතී ය. තෙරණුවෝ ද ඔහුගේ සිතෙහි කසට මැඩීම සඳහාත් පිළිවෙත්හි පිහිටුවීම සඳහාත් සුදුසු අවවාද දුන්හ.

කුලපත තෙරුන්ගේ අවවාද හිස්මුදුනින් පිළිගත් සිටුපුත්‍ර තෙමේ සඛ්ඝයාට නිබද ව දන් දීමාදියෙන් සලාක-බත්, අඩමස්-බත්, වස් විසු කල දෙන බත්, ආදී ඒ ඒ කලට සුදුසු වතාවත් නො කඩවා කරමින් සිවුරු-පිරිකර පූජා කිරීම් ආදී සිවුපසයෙන් උවටුන් කළේ ය. නිති පන්සිල්, පොහොය අටසිල්, ගෘහස්ථ දසසිල් ආදියෙහි ද පිහිටියේ ය. තෙරුන් වහන්සේගේ ඔවදන් පරිදි මේ සියල්ල මනා ව පිළිපදිමින් තවත් කළ යුතු දේ වෙතොත් එය ද වදල මැනවැයි අයැද සිටි කල්හි, තෙරණුවෝ එසේ නම් පැවිදි වන්නැයි කියා කුමරුට පැවසූහ. කම්සැපෙහි නිසරුකම ගැන කලකිරී සිටි ඔහුට ඒ වචන බොහෝ සතුටට හේතු වූයෙන් අනතුරු ව පැවිදි බවට පත් විය.

ඒ සිටුකුමරුන්ගේ පැවිදි ගුරුවරුන් අතර එක හිඤ්ඤාවක් අභිධර්මය උගත් හිඤ්ඤාවකි. අනෙක් හිඤ්ඤාව විනයධර හිමිනමකි. ආභිධර්මික හිඤ්ඤාව ඔහුට අභිධර්මය උගන්වයි. විනයධර හිඤ්ඤාව මේ සසුනෙහි මේ දේ කළ යුතු ය, මේ දේ නො කළ යුතු ය, මෙය කැප ය, මෙය අකැප ය'යි ආදී වශයෙන් විනය උගන්වයි. මෙසේ ඉගෙන ගන්නා ඒ හිඤ්ඤාවට 'පැවිදි ජීවිතය නම් ඉතා දුෂ්කර දෙයකි. මෙහි අත දිගු කිරීමට තරම්වත් නිදහසක් නැත. එනිසා ගිහි ව කටයුතු කරන්නෙමි'යි සිතා උකටලී ව ඉගෙනීම, වත්පිළිවෙත් කිරීම් ආදිය අතපසු කරමින් වසයි. ඔහු සිතට වසඟ ව කටයුතු කරන බව දුටු ගුරු හිමිවරු එම හිඤ්ඤාව බුදුරජුන් වෙත පැමිණවූහ. එහි දී බුදුරජාණන් වහන්සේ තොරතුරු විචාරා සිත දමනය කිරීමේ අනුසස් වදරා දහම් දෙසූ සේක. දේශනාව කෙළවර ඒ හිඤ්ඤා තෙමේ සෝවාන් ඵලයෙහි පිහිටියේ ය.

සාධු ! සාධු !! සාධු !!!

සම්පාදක: පොල්ගස්ඔව්ට විපස්සනා භාවනා මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රධාන අනුශාසක අතිගරු පූජනීය මිතලාවේ විනීත ස්වාමීන් වහන්සේ

ශ්‍රී සද්ධර්ම සංසදය
ධම්මාරාම යෝගාශ්‍රමය,
උග්ගල්බොඩ, ගම්පහ.
Tel: 077-3811301 / 071-4417813
Email: info@sadaham.net
(නිකිණි 2553)

ධර්මදනය: පින්වත් සහන් කොඩිතුවක්කු උපාසක මහතා, සන්මි දියණිය සහ රසිකා මාලගේ මහත්මිය විසින් මාතර, හින්තැටිය (නැගෙනහිර) පදිංචි ව සිට අභාවප්‍රාප්ත වූ දයාපාල කොඩිතුවක්කු පියාණන්ට සහ ධර්මාවතී ලියනගේ මැණියන්ට පුණ්‍යානුමෝදනා කිරීම පිණිස සහ තමන්ට ධර්මාවබෝධය පිණිස මෙම ධර්මදනය සිදු කරන ලදී.

❖ අතිපූජනීය නා උයනේ අරියධර්ම ස්වාමීන්‍රයන් වහන්සේගේ ධර්මදේශනා ඇතුළු පටිගත කරන ලද ධර්මදේශනා සහ පසුගිය දහම්-ලිපි www.sadaham.net යන 'වෙබ්' අඩවිය ඔස්සේ ලබා ගත හැකි ය.